Kalejdoskop 10/2026

TEMAT NUMERU: PRZESZŁOŚĆ DLA PRZYSZŁOŚCI

Filozofowanie fotografią [TEMAT NUMERU]
Karol JÓŹWIAK
oraz Galeria Kalejdoskopu – Archiwum Fotozoficzne ANDRZEJA RÓŻYCKIEGO

Archiwa związane ze sztuką współczesną stanowią przedmiot rosnącego zainteresowania, któremu towarzyszą różnorodne praktyki artystyczne, instytucjonalne i badawcze oraz rozwijana wokół nich refleksja teoretyczna. „Zwrot archiwalny", odnotowany w humanistyce w ostatniej dekadzie XX wieku, wciąż zyskuje nowe odsłony w świecie sztuki i kultury, wpływając zarówno na praktyki artystyczne, jak i na sposoby interpretowania i upowszechniania wiedzy o przeszłości.

Biedne obrazy [TEMAT NUMERU]
Łukasz MACIEJEWSKI

W filmie „Solaris mon amour" Kuby Mikurdy kosmosem Stanisława Lema jest mikroskop. Migają lampki, przesuwa się taśma projektora, galopują obrazy. Okazuje się, że pozornie niedopasowane tematycznie materiały z archiwum Wytwórni Filmów Oświatowych w Łodzi mówią więcej o Lemie, Kelvinie i Harey, a także o Zagładzie, niż opowiedziałyby klasycznie dobrane archiwalia.

Selfie prapradziadka [FELIETON / TEMAT NUMERU]
Marcin ANDRZEJEWSKI

To trochę zaskakujące, ale dopiero aktualne młode pokolenia są pierwszymi w historii, które mogą oglądać zdjęcia swoich prapradziadków. Poprzednie pokolenia, w tym moje, nie miały takiego komfortu. Archiwa zaginęły w odmętach wojen światowych, spłonęły w powstaniach, zaginęły przy deportacjach, ale też sam wynalazek fotografii jest na tyle młody, że załapali się na niego dopiero przodkowie żyjący pod koniec XIX wieku.

Poza tym

Z pasji do dźwięku [ROZMOWY]
Z Maciejem WERKIEM rozmawia Bogdan SOBIESZEK

– Dostrzegłem błysk w oku Jean-Michela Jarre'a, gdy zapytałem: A może zagrałbyś klubowy koncert bez tych wszystkich laserów, tylko z ulubionym syntezatorem, a może z gitarą – mówi Maciej WERK, dyrektor 18. Międzynarodowego Festiwalu Producentów Muzycznych Soundedit, który odbędzie się w Łodzi w październiku.

Magiczna przestrzeń [ROZMOWY]
Z Włodzimierzem KORCZEM rozmawia Maria DUSZKA

– Cały czas czuję się Łodzianinem. Kiedy są podawane wiadomości sportowe, nie czekam na informację, czy Legia wygrała – interesuje mnie, co się dzieje z ŁKS-em – mówi Włodzimierz KORCZ, kompozytor znanych przebojów oraz muzyki filmowej i teatralnej.

Osiecka po łódzku [LUDZIE]

Natalia JÓŹWIAK

Gdyby żyła, świętowałaby 90. urodziny. W „Szpetnych czterdziestoletnich” Agnieszka Osiecka wyznała, że to w Łodzi, na Wydziale Reżyserii, spędziła najszczęśliwsze lata swojego życia, a Szkoła Filmowa to dla niej niedościgniony „wzór szkoły artystycznej”.

DODATEK – „ŁÓDZKIE INSPIRUJE”

„Kalejdoskop” niezmiennie stara się dostrzegać ciekawe działania kulturalne w regionie. W dodatku „Łódzkie inspiruje” przyglądamy się wybranym miejscom oraz związanym z nimi inicjatywom. I zaskakują nas swoim bogactwem – tyle się dzieje. W tym numerze zabieramy czytelników do Tomaszowa Mazowieckiego…

Spis treści

14
Wokół Stanisława Wyspiańskiego.
Bartłomiej Jarmoliński

18
Chora rywalizacja.
Łukasz Barys

19
Szelestolistnie.
Andrzej Poniedzielski

22
Filozofowanie fotografią.
Karol Jóźwiak

27
Galeria Kalejdoskopu
Archiwum Fotozoficzne Andrzeja Różyckiego

32
Biedne obrazy.
Łukasz Maciejewski

36
Selfie prapradziadka.
Marcin Andrzejewski

38
Z pasji do dźwięku.
Rozmowa z Maciejem Werkiem

42
Nikt tak w Polsce nie gra.
Rafał Gawin

46
Dumanie nad półką.
Dariusz Bilski

48
Magiczna przestrzeń.
Rozmowa z Włodzimierzem Korczem

52
Sztuka, która leczy.
Julia Kaźmierczak

55
Z odzysku.
Mieczysław Kuźmicki

56
Osiecka po łódzku.
Natalia Jóźwiak

61
Narodziny tragedii z ducha gry fabularnej.
Karol Samsel

64
Gwiazda dla pani Bobrowskiej.
Mieczysław Kuźmicki

66
Piwo pod nadzorem.
Pienisty

67
Dodatek „Łódzkie inspiruje”
– Tomaszów Mazowiecki

79
Kalendarium

Na okładce: Lech Janerka po raz ostatni wystąpi w Łodzi na festiwalu Soundedit
Fot. Wojciech Bryndel

„Kalejdoskop” 10/2026 do kupienia **od 29 IX** w punktach Garmond-Press i Kolportera oraz w salonach empik w całym województwie łódzkim, a **od 28 IX** – w recepcji Łódzkiego Domu Kultury przy ul. Dowborczyków 18 (II piętro biurowca).
A także w prenumeracie redakcyjnej.

Archiwalne „Kalejdoskopy” są dostępne jako e-booki na Virtualo.pl.

Dofinansowano ze środków Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego pochodzących z Funduszu Promocji Kultury – państwowego funduszu celowego